STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Objektinis programavimas	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: dr. Aleksandr Igumenov **Kitas (-i):** prof. dr. Remigijus Paulavičius	Matematikos ir informatikos fakultetas Duomenų mokslo ir skaitmeninių technologijų institutas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Privalomas

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	2 semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai:	**Gretutiniai reikalavimai (jei yra):**
Procedūrinis programavimas, Informacinės ir grupinio darbo sistemos	Algoritmai ir duomenų struktūros

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
10	271	96	175

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Dalyko tikslas – siekiama, kad studentai susipažintų su objektinio programavimo (OP) koncepcija ir ugdytų praktinius gebėjimus kurti efektyvias objektiškai orientuotas programas.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	**Studijų metodai**	**Vertinimo metodai**
Gebės naudoti kolektyvinio ir kodo versijavimo sistemas atliekant objektinio programavimo užduotis.	Probleminis dėstymas, diskusija, pavyzdžių analizė, literatūros analizė, laboratorinių užduočių atlikimas.	Laboratorinių darbų atlikimas bei rezultatų gynimas, egzaminas raštu (atvirojo, pusiau atvirojo bei uždarojo tipo klausimai ir užduotys).
Gebės paaiškinti objektinio programavimo sąvokas, išmanys jų taikymo sritis.		
Gebės įvertinti objektiškai orientuotos programinės įrangos kūrimo tikslus, taikyti automatinius programinio kodo dokumentavimo įrankius.		
Gebės taikyti pagrindinius objektinio programavimo architektūrinio stiliaus principus užduočių sprendime.		
Gebės parinkti efektyvius algoritmus ir į spartą orientuotas (priklausomai nuo uždavinio specifikos) duomenų struktūras, pritaikyti objektiškai orientuotų sistemų projektavimo ir įgyvendinimo žinias sprendžiant užduotis.		
Gebės naudoti daugiagijinėms sistemoms pritaikytus programinės įrangos derinimo metodus.		
Gebės kurti objektiškai orientuotus programinius sprendimus, pritaikytus didžiųjų duomenų analitikos uždaviniams spręsti.		

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	**Visas kontaktinis darbas**	**Savarankiškas darbas**	**Užduotys**
1. Kurso apžvalga, C++ standartai, kas yra objektiškai orientuotas programavimas (OOP)?, objekto koncepcija, pažintis su programavimo aplinka: kompiliatorių ir įrankių apžvalga, versijų kontrolės sistemos (git), make/cmake įrankiai, „unit“-testai.	6				2		**8**	**16**	Literatūros analizė, laboratoriniai darbai, praktikavimas sprendžiant užduotis: https://leetcode.com/

2. Baziniai duomenų tipai, tipų transformacija, l-reikšmės ir r-reikšmės, rodyklės ir nuorodos, konstantinės nuorodos, dinaminis atminties valdymas, aritmetika su adresais, "išmaniosios" rodyklės, funkcijų persidengimas, direktyvos, įvesties ir išvesties operatoriai.	8				4		**12**	**16**	www.topcoder.com https://projecteuler.net/problems
3. Vartotojo tipai, klasės ir objektai, struktūros, konstruktoriai, pagrindinis konstruktorius, destruktoriai, objektinis projektavimas, „RAII" paradigma, inkapsuliavimas, matomumo kontrolė, UML diagramos, dokumentacijos kūrimas su Doxygen.	8				4		**12**	**16**	
4. Operatorių persidengimas, įvesties/išvesties operatoriai, operatorių persidengimo realizavimo strategijos, kopijavimo konstruktorius, priskyrimo ir kopijavimo konstruktoriaus palyginimas, seklus ir gilus kopijavimas, nuorodos į r-reikšmes, objektų perkėlimo semantika.	8				4		**12**	**16**	
5. Kompozicija ir agregavimas, paveldėjimas, paveldėjimo kontrolė, konstruktoriai ir paveldėjimas, polimorfizmas, virtualiosios funkcijos, ankstyvas ir vėlyvas saistymas.	8				3		**11**	**16**	
6. Standartiniai išvesties ir įvesties srautai, failų srautai.	6				3		**9**	**16**	
7. Klaidų ir išimčių valdymas, laiko matavimas (std::chrono biblioteka), programos spartos matavimo įrankiai, atsitiktinių skaičių generavimas.	6				4		**10**	**16**	
8. Objektiškai orientuotas dizainas, interfeisai, bendrinis programavimas, šablono klasės ir funkcijos, dinaminės bibliotekos, platinamieji paketai (setup.msi/exe).	7				4		**11**	**16**	
9. Konteineriai (vektorius, dekas, sąrašas, žemėlapiai, maišos lentelės ir t.t.), iteratoriai. Algoritmų apžvalga: efektyvumas su algoritmais, sparta su duomenų struktūromis. Išimtinių situacijų apdorojimas, laiko matavimas, atsitiktinių skaičių generatoriai.	7				4		**11**	**16**	
10. Pasiruošimas egzaminui ir egzamino laikymas.								**31**	Medžiagos kartojimas
Iš viso	**64**				**32**		**96**	**175**	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Pirmasis laboratorinis darbas	20	Semestro metu	Studentams skiriamos individualios užduotys, apimančios 1-3 temas. Maksimalus įvertinimas už puikiai atliktas užduotis yra 10 balų (atitinkantys 20 % bendrojo svorio). Skiriami papildomi balai (iki 20 % maksimalaus įverčio svorio), jei užduotys atsiskaitomos anksčiau nurodyto termino. Analogiškai, vėluojant atsiskaityti galutinis įvertinimas yra mažinamas (iki 20 % maksimalaus įverčio svorio).
Antrasis laboratorinis darbas	20	Semestro metu	Studentams skiriamos individualios užduotys, apimančios 4-6 temas. Maksimalus įvertinimas už puikiai atliktas užduotis yra 10 balų (atitinkantys 20% bendrojo svorio). Skiriami papildomi balai (iki 20 % maksimalaus įverčio svorio), jei užduotys atsiskaitomos anksčiau nurodyto termino. Analogiškai, vėluojant atsiskaityti galutinis įvertinimas yra mažinamas (iki 20 % maksimalaus įverčio svorio).
Trečiasis laboratorinis darbas	20	Semestro metu	Studentams skiriamos individualios užduotys, apimančios 7-9 temas. Maksimalus įvertinimas už puikiai atliktas užduotis yra 10 balų (atitinkantys 20% bendrojo svorio). Skiriami papildomi balai (iki 20 % maksimalaus įverčio svorio), jei užduotys atsiskaitomos anksčiau nurodyto termino. Analogiškai, vėluojant atsiskaityti galutinis įvertinimas yra mažinamas (iki 20 % maksimalaus įverčio svorio).
Egzaminas (raštu)	40	Egzaminų sesijos metu	Egzaminą laikyti leidžiama semestro metu surinkus ne mažiau 7.5 balų skaičių, atitinkantį 25% laboratoriniams darbams skirtojo svorio. Egzamino metu galima surinkti iki 10 taškų, kurie atitinka 40% galutinio įvertinimo. Egzaminas susideda iš dviejų etapų. Pirmiausia, studentas turi atsakyti į klausimus iš paskaitose pateiktų temų (iki 2 taškų). Antroje egzamino dalyje studentas turi pateikti praktinį pateiktos problemos sprendimą C++ kalboje (iki 8 taškų), motyvuojant naudojamų priemonių efektyvumą bei analizuojant alternatyvius užduoties sprendimo būdus.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Bjarne Stroustrup	2022	A Tour of C++	Third Edition	Addison-Wesley Professional; https://www.stroustrup.com/tour3.html
Bjarne Stroustrup	2014	Programming: Principles and Practice Using C++	2nd Edition	Addison-Wesley, http://www.stroustrup.com/programming.html
Stanley Lippman, Josée Lajoie, and Barbara E. Moo	2012	C++ Primer	5th Edition	Addison-Wesley, http://www.informit.com/store/c-plus-plus-primer-9780321714114
Bjarne Stroustrup	2013	The C++ Programming Language	4th Edition	Addison-Wesley, http://www.stroustrup.com/4th.html
Papildoma literatūra				
Nicolai Josuttis	2012	C++ Standard Library Tutorial and Reference	2nd Edition	Addison Wesley Longman, http://cppstdlib.com/
Anthony Williams	2012	C++ Concurrency in Action: Practical Multithreading		Manning Publications Co
Scott Meyers	2014	Effective Modern C++: 42 Specific Ways to Improve Your Use of C++11 and C++14		O'Reilly, http://shop.oreilly.com/product/0636920033707.do
Scott Meyers	2005	Effective C++: 55 Specific Ways to Improve Your Programs and Designs	3rd Edition	Addison-Wesley, http://www.aristeia.com/books.html
Scott Meyers	2001	Effective STL: 50 Specific Ways to Improve Your Use of the Standard Template Library		Addison-Wesley, http://www.aristeia.com/books.html
Herb Sutter	1999	Exceptional C++: 47 Engineering Puzzles, Programming Problems, and Solutions		http://www.gotw.ca/publications/xc++.htm
Andrew Koenig and Barbara Moo	2000	Accelerated C++: Practical Programming by Example		Addison-Wesley, http://www.informit.com/store/accelerated-c-plus-plus-practical-programming-by-example-9780201703535

COURSE UNIT (MODULE) DESCRIPTION

Course unit (module) title	Code
Object Oriented Programming	

Lecturer(s)	Department(s) where the course unit (module) is delivered
Coordinator: dr. Aleksandr Igumenov **Other(s):):** prof. dr. Remigijus Paulavičius	Faculty of Mathematics and Informatics Institute of Data Science and Digital Technologies

Study cycle	Type of the course unit (module)
First	Compulsory

Mode of delivery	Period when the course unit (module) is delivered	Language(s) of instruction
face-to-face	2nd semester	Lithuanian

Requirements for students	
Prerequisites: Procedural programming, Information and Groupware Systems	**Additional requirements (if any):** Algorithms and Data Structures

Course (module) volume in credits	Total student's workload	Contact hours	Self-study hours
10	271	96	175

Purpose of the course unit (module): programme competences to be developed		
The purpose of the course is to give a grounding in the key concepts of object-oriented programming (OOP) and taught to design and effectively implement object-oriented programs.		
Learning outcomes of the course unit (module)	**Teaching and learning methods**	**Assessment methods**
Will be able to use groupware systems for team work.	Problem oriented teaching, working in a group, group discussion, case studies, individual work, consultations, laboratory works and literature analysis.	Assessment of laboratory works, written exam (open, semi-open and closed questions and tasks).
Will be able to program using basic concepts of OOP.		
Will be able to analyse the problem domain, identify needs of system development and update, and prepare Doxygen type documentations.		
Will be able to understand the concept of the object-oriented programming (OOP).		
Will be able to choose efficient algorithms and performance oriented data structures (depending on the problem), to apply object oriented system development knowledge.		
Will be able to design and implement algorithms for multiprocessor and multithreaded systems, run high-performance computing tasks.		
Will be able to plan, schedule and perform experiments, evaluate the results, and draw conclusions.		

Content: breakdown of the topics	Contact hours							Self-study work: time and assignments	
	Lectures	Tutorials	Seminars	Exercises	Laboratory work	Internship/work placement	**Contact hours**	**Self-study hours**	**Assignments**
1. Course overview, C++ standards, what is object-oriented programming (OOP), concept of the object, choosing the right IDE and compiler, version control systems (git), make/cmake tools, unit-testing.	6				2		**8**	**16**	Analysis of the literature, laboratory works, practice coding and problem-solving:

2. Core language types and type conversions, l-values and r-values, pointers, dynamic allocation, address arithmetic, array pointers, (constant) references, smart pointers, overloaded functions, inline functions, returning by reference, directives, output and input operators, namespaces.	8				4		**12**	**16**	https://leetcode.com/ www.topcoder.com https://projecteuler.net/problems
3. User-defined types, classes, struct, objects, constructors, default constructor, destructors, object-oriented design, C++ garbage collector through RAII paradigm, encapsulation, access specifiers, this pointer, static member variables and static member functions, UML diagrams, generating documentation with Doxygen.	8				4		**12**	**16**	
4. Operator overloading, overloading the I/O operators, overloading operators using standard and member functions, copy constructor, assignment vs. copy constructor, shallow copy vs. deep copy,) r-value references, move semantics, “rule of 3” and “rule of 5”.	8				4		**12**	**16**	
5. Object composition and aggregation, class inheritance, inheritance and access specifiers, constructors and initialization of derived classes, polymorphism, virtual functions, early and late binding.	8				3		**11**	**16**	
6. Standard output and input streams, std::string, file streams.	6				3		**9**	**16**	
7. Error and exception handling, measuring performance (std::chrono library), profiling tools, random number generator(s).	6				4		**10**	**16**	
8. Object-oriented design and patterns, interface, generic programming, template classes and functions, dynamic link libraries, distribution packages (setup.msi/exe).	7				4		**11**	**16**	
9. An overview of containers (vector, deque, set, map, hashtables and etc.), iterators, and algorithms. Efficiency with algorithms, performance with data structures.	7				4		**11**	**16**	
10. Preparation for the exam and taking the exam.								**31**	Literature review
Total	**64**				**32**		**96**	**175**	

Assessment strategy	Weight,%	Deadline	Assessment criteria
The first laboratory work	20	During the semester	Individual works are assigned to students covering topics 1-3. The maximum score for the assignment is 10 points (this corresponds 20% of the total weight). Students can receive bonus points (up to 20% of the maximum score) when tasks are successfully defended before the deadline. Similarly, the final assessment can be reduced (up to 20% of the maximum score) due to delays.
The second laboratory work	20	During the semester	Individual works are assigned to students covering topics 4-6. The maximum score for the assignment is 10 points (this corresponds 20% of the total weight). Students can receive bonus points (up to 20% of the maximum score) when tasks are successfully defended before the deadline. Similarly, the final assessment can be reduced (up to 20% of the maximum score) due to delays.
The third laboratory work	20	During the semester	Individual works are assigned to students covering topics 7-9. The maximum score for the assignment is 10 points (this corresponds 20% of the total weight). Students can receive bonus points (up to 20% of the maximum score) when tasks are successfully defended before the deadline. Similarly, the final assessment can be reduced (up to 20% of the maximum score) due to delays.
Written examination	40	During the exam session	The final exam is allowed to take if the minimum qualifying mark (equal to 7.5 points; equivalently to 25% of the total score from laboratory works). During the exam, students can collect up to 10 points, which corresponds to 40% of the final assessment. The examination consists of two stages. First, the student must answer different complexity questions corresponding topics covered on lectures (student can earn up to 2 points). In the second part, the student must provide a practical solution to the actual problem (real-world situation) (student can earn up to 8 points). Performance analysis, as well as analysis of alternative solution strategies, must be provided.

Author	Year of publication	Title	Issue of a periodical or volume of a publication	Publishing place and house or web link
Compulsory reading				
Bjarne Stroustrup	2022	A Tour of C++	Third Edition	Addison-Wesley Professional; https://www.stroustrup.com/tour3.html
Bjarne Stroustrup	2014	Programming: Principles and Practice Using C++	2nd Edition	Addison-Wesley, http://www.stroustrup.com/programming.html
Stanley Lippman, Josée Lajoie, and Barbara E. Moo	2012	C++ Primer	5th Edition	Addison-Wesley, http://www.informit.com/store/c-plus-plus-primer-9780321714114
Bjarne Stroustrup	2013	The C++ Programming Language	4th Edition	Addison-Wesley, http://www.stroustrup.com/4th.html
Optional reading				
Nicolai Josuttis	2012	C++ Standard Library Tutorial and Reference	2nd Edition	Addison Wesley Longman, http://cppstdlib.com/
Anthony Williams	2012	C++ Concurrency in Action: Practical Multithreading		Manning Publications Co
Scott Meyers	2014	Effective Modern C++: 42 Specific Ways to Improve Your Use of C++11 and C++14		O'Reilly, http://shop.oreilly.com/product/0636920033707.do
Scott Meyers	2005	Effective C++: 55 Specific Ways to Improve Your Programs and Designs	3rd Edition	Addison-Wesley, http://www.aristeia.com/books.html
Scott Meyers	2001	Effective STL: 50 Specific Ways to Improve Your Use of the Standard Template Library		Addison-Wesley, http://www.aristeia.com/books.html
Herb Sutter	1999	Exceptional C++: 47 Engineering Puzzles, Programming Problems, and Solutions		http://www.gotw.ca/publications/xc++.htm
Andrew Koenig and Barbara Moo	2000	Accelerated C++: Practical Programming by Example		Addison-Wesley, http://www.informit.com/store/accelerated-c-plus-plus-practical-programming-by-example-9780201703535